

Jan Pieter Janssen, voorzitter stuurgroep actieplan examinering aoc's:

'We boeken flinke vooruitgang'

Ruim een half jaar na de start van het actieplan examinering zijn volgens stuurgroepvoorzitter Jan-Pieter Janssen de eerste positieve resultaten te melden. Er is een servicedocument en zicht op een algemeen geaccepteerde en gepraktiseerde kwaliteitsstandaard. De communicatie met KCE blijft volgens hem een hoofdpijndossier. "Maar we maken vorderingen en de aoc's scoren aanmerkelijk beter dan twee jaar geleden."

Begin april meldde de AOC Raad verheugd dat het eerste concrete product van het actieplan examinering was opgeleverd. Een servicedocument voor kwaliteitsborging en -verbetering van de examinering in het groene mbo. Daarmee losten de gezamenlijke aoc's hun eerste van vijf beloftes in die ze geformuleerd hadden in het Actieplan Examinering dat AOC Raad-voorzitter Clemens Cornielje op 13 november 2006 aan LNV-minister Veerman aanbood. De aanleiding tot dit actieplan was de constatering van het Kwaliteitscentrum Examens dat de examinering bij aoc's in →

Jan-Pieter Janssen: "We gaan ervoor dat de aoc's op 1 augustus 2008 de examinering op orde hebben"

verhouding tot het overige mbo kwalitatief minder goed is. Jan-Pieter Janssen, voorzitter College van Bestuur van het Citaverde College en stuurgroepvoorzitter van het actieplan examinering, is tevreden over de tussenstand. “De aoc’s zijn uiterst serieus en intensief met het actieplan bezig en er wordt goed samengewerkt.” De aoc-bestuurder vindt het ook belangrijk dat die voortgang voor alle betrokkenen zo snel mogelijk zichtbaar wordt. “We hebben geconstateerd dat de examinering in het groene mbo op bepaalde punten beter moet. Dat zit deels in de onderwijsinstellingen en deels in de systematiek van KCE. In het actieplan hebben we concrete afspraken met de minister van LNV gemaakt om dat aan te pakken. We gaan ervoor dat op 1 augustus 2008 de hele zaak rond examinering op orde is maar kunnen nu al laten zien dat het de goede kant op gaat.”

Een van de bewijzen daarvoor is volgens Janssen dat OCW-staatssecretaris Van Bijsterveld in haar recente reactie op het KCE-rapport Examinering 2005-2006 expliciet verwijst naar het actieplan van de aoc’s. Daarin wordt gemeld dat van-

wege de samenwerking via dat actieplan geen examenlicenties van aoc’s op de nominatie staan om te worden ingetrokken.”

Kwaliteitsstandaard

Belangrijk wapenfeit dat Janssen graag voor het voetlicht wil brengen is dat een belangrijk onderdeel van actie 2 uit het actieplan gerealiseerd is. “Een digitaal servicedocument met de beschrijving van de procedures en processen voor kwaliteitsborging van de examinering.” Het werd samengesteld door een werkgroep bestaande uit medewerkers van aoc’s en Aequor. Vanuit de aoc’s Rein van de Wal, Jan Jacobs en Jan Boerman. En vanuit Aequor Ans Klinkhamer en Mandy van de Broek. “Deze mensen hebben prima werk opgeleverd.” Voor de duidelijkheid, het servicedocument is geen spoorboekje dat de aoc’s exact moeten volgen, benadrukt stuurgroepvoorzitter Janssen. “Iedere instelling blijft zelf verantwoordelijk voor haar examinering. Het servicedocument bevat een beschrijving van alle kwaliteitsprocessen die bij de examinering aan de orde zijn. Aoc’s kunnen het

service-document gebruiken om hun eigen examenorganisatie te ontwerpen of te verbeteren. Ze kunnen het servicedocument naast hun eigen programma leggen om na te gaan of ze hiaten hebben of mogelijk dingen beter op een andere manier kunnen doen. Het is feitelijk de gezamenlijke kwaliteitsstandaard voor examinering in het groene mbo. Omdat de hele examinering in beweging blijft, zal het document ook steeds geactualiseerd worden. Op basis van wijzigingen in de regelgeving en door praktijkervaringen van aoc’s.” Het service-document is nu beschikbaar via Livelink, maar zal binnenkort beter toegankelijk worden via een website.

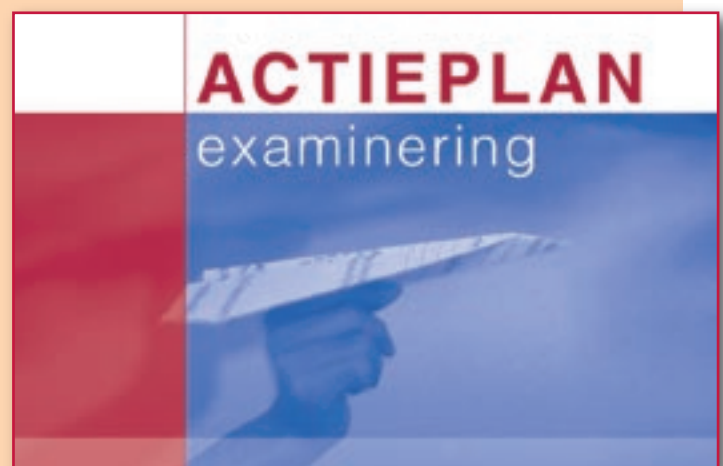
Interne audit

Dit servicedocument is een belangrijke stap in de verwezenlijking van actie 1 uit het actieplan: een gezamenlijke examenstandaard voor het groene domein die wordt geaccepteerd door KCE. “In dat licht is het belangrijk dat er nu in de aoc-wereld eenduidigheid is over de visie dat er meerdere wegen naar Rome leiden”, vervolgt Janssen. “Phoenix, de Groene Standaard of misschien nog wel

Actieplan Examinering

1. 'n Gezamenlijke examenstandaard voor alle aoc's voor het groene onderwijs die wordt geaccepteerd door KCE. Deze standaard gebruiken de instellingen als uitgangspunt voor het vormgeven van hun examens.
2. 'n Gemeenschappelijk servicedocument voor alle aoc's waarin alle werkprocessen en kwaliteitseisen rondom examens worden beschreven.
3. De instellingen krijgen toegang tot een gezamenlijke toetsenbank (met examens) én digitale portfolio's. De inzet van deze instrumenten leidt tot meer expertise bij de aoc's.
4. Aoc's zetten in op verbetering van de werkrelatie met KCE.
5. Er komt een nieuwe visie waarin de huidige onderwijsontwikkelingen (zoals het competentiegericht onderwijs) én de ervaringen van de groene instellingen een plek krijgen.

Het actieplan is te downloaden op de website van de AOC Raad
Het servicedocument is momenteel beschikbaar via Livelink. U kunt het vinden door op de website van de AOC Raad bij Nieuws in het bericht 'Actieplan examinering – service-document openbaar' door te klikken en met uw Livelink-

account in te loggen. Op 31 mei lanceert de AOC Raad voor het actieplan een nieuwe website: www.actieplanexaminering.nl. Het servicedocument zal daar ook te vinden zijn. Op deze website zullen alle acties en producten van het actieplan publiek beschikbaar zijn.

een derde standaard. Het maakt niet uit. Als het maar een kwalitatief verantwoordende weg is die de toets der kritiek kan doorstaan. Essentieel is dat die toetsbaar op orde is. We leggen de lat voor alle aoc's even hoog via het servicedocument, de weg daar naartoe kan echter heel verschillend zijn." De meerwaarde van die visie is volgens Janssen dat aoc's bij elkaar in de keuken kunnen kijken zonder dat men elkaar oplegt welk recept gebruikt moet worden. "Je leert van elkaar, bent elkaars sparring partner en houdt elkaar scherp om te voldoen aan de kwaliteit. Of alle aoc's in de praktijk aan die kwaliteitsstandaard voldoen, moet blijken uit het oordeel van KCE. 1 Augustus 2008 is de deadline. De aoc's nemen de examenproblematiek echter zodanig serieus dat ze hebben afgesproken om een tussentap te nemen in de vorm van een interne audit. "We willen dat iedere instelling met een externe partij aan tafel gaat om te kijken of ze de procedure op orde heeft. Dus om vast te stellen of er gedaan is wat in het actieplan is beschreven."

Hoofdpijn

Het verbeteren van de werkrelatie tussen de aoc's en KCE is een belangrijk onderdeel van het actieplan. Naar aanleiding van het Examenverslag 2004-2005

klonk er vanuit de aoc's veel kritiek op het toezichtkader van KCE. Over de communicatie van KCE naar de aoc's en over fouten in de systematiek die KCE hanteert. Ook was er de vraag of de implementatie van de KCE-systematiek voor aoc's mogelijk veel lastiger was dan voor roc's. Roc's zijn grootschalige organisaties en de mate van differentiatie bij aoc's is veel groter dan bij roc's. Stuurgroepvoorzitter Janssen zegt niet te twijfelen aan de inzet van KCE. Ook de aoc's zijn waarneembaar betrokken omdat ze de urgentie voelen. "We willen leren van de ontwikkelingen en in gesprek met KCE kijken hoe we er samen beter van kunnen worden." Aangeven dat KCE het niet goed zou doen, is volgens hem in het kader van het actieplan niet aan de orde. "Het gaat er ons in eerste instantie om dat we vanuit onze eigen kwaliteitsnormering zorgen dat we de examinering op orde hebben. Als een externe partij dat wil beoordelen, vinden we dat prima. Maar we willen wel kritisch kijken hoe dat verloopt." Janssen spreekt in dat verband zijn grote zorg uit. De definitieve KCE-rapporten over 2005-2006 maken weliswaar duidelijk dat de examenkwaliteit van de aoc's aanmerkelijk verbeterd is in vergelijking met twee jaar geleden. Maar de systematiek van KCE en de communica-

tie van KCE met de instellingen blijven problematisch.

"De communicatie van KCE naar de aoc's is een hoofdpijndossier", vindt Janssen. "Een belangrijk kernpunt in het onderwijs is dat je moet leren van je fouten. Met KCE is dat eigenlijk niet mogelijk." Janssen doelt daarmee op systematiek van KCE waarin het terugmelden van uitleg bij onvoldoende beoordelingen niet mogelijk is. "Met de nog regelmatig voorkomende systeemfouten die steeds gerepareerd moeten worden – de database van KCE komt nog steeds niet overeen met het aanbod van de instellingen – en de administratieve misers levert dat veel frustratie op voor onze medewerkers. Bovendien brengt het ons in een lastige spagaat." De conclusie van stuurgroepvoorzitter Janssen is dat systematiek van KCE dermate complex en fijnmazig is geworden "dat die sterft in schoonheid". Op papier ziet het kwaliteitssysteem er mooi uit, maar in de praktijk stuit het op enorme uitvoeringsproblemen. "Dat is zeker zo voor aoc's – kleinschalig met veel opleidingen – maar ook de roc's klagen erover. Omdat we vinden dat er ten aanzien van deze punten veranderingen noodzakelijk zijn, is het onderwerp van gesprek in het overleg met de MBO Raad en het ministerie van LNV." □